

“Belangrijk dat ze kind kunnen zijn”

Sabine Doekes en Willem Noordman hebben een druk bestaan met werk en de vier kinderen Abel, Tosca, Jonas en Siebe Willems. Toch hoeven de kinderen weinig in het huishouden te doen. ‘Ik vind het vooral belangrijk dat het gezellig is.’

WIE RUIMT DE VAATWASSER UIT?

Nog niet zo lang geleden was het heel gebruikelijk dat kinderen, vooral meisjes, veel taken hadden in huis. Tegenwoordig is het huishouden niet langer het domein van de huisvrouw en draagt iedereen zijn steentje bij, ook kinderen. Maar hoeveel mag en kan je van hen vragen? Ook kinderen hebben het tegenwoordig tenslotte druk-druk-druk.

‘Sommige kinderen in mijn klas hoeven helemaal niets te doen’

De afwasmachine in het huis van Sabine Doekes (pedagoog) en Willem Noordman (manager) zit eigenlijk altijd overvol. Wat wil je ook in een huishouden met vier grote kinderen: Abel (15), Tosca (14), Jonas (12) en Siebe (11). Dagelijks komen er vieze broodtrommels en bekers mee van school, en natuurlijk wordt er voor vrijwel elk drankje een nieuw glas gepakt. Toch is in dit drukke gezin de vaatwasser uitrusten ongeveer de enige taak waar vaste afspraken over zijn. Natuurlijk zijn ze verantwoordelijk voor hun eigen kamer en wordt alleen was die in de wasmand ligt ook daadwerkelijk gewassen; voor de rest zijn de kinderen, zoals ze het zelf noemen, lekker lui. En ze zijn zeker niet de enigen: uit onderzoek blijkt dat een kwart van de kinderen tussen de vijf en zestien jaar helemaal niets hoeft te doen in het huishouden. Eén op de vijf ruimt alleen zijn

eigen kamer op. Ook al zijn de ouders nog zo drukbezet, zelfs simpele klusjes zoals bedden opmaken of speelgoed opruimen, nemen ze hun kinderen uit handen. En dat terwijl de meeste ouders van deze generatie vroeger wel moesten meehelpen in het huishouden, gemiddeld zo'n drie tot vier uur per week. Om maar te zwijgen over de grootouders van de generatie kinderen die nu opgroeit. Voor hen was het bijvoorbeeld nog heel normaal dat de (oudste) dochter in een groot gezin haar moeder dagelijks met het huishouden hielp en moest zorgen voor haar jongere broertjes en zusjes.

O NEE, NIET NU

‘Ik woonde vroeger met mijn vader alleen en moest elke zaterdag het hele huis stofzuigen. Daar had ik een ontzettende hekel aan’, vertelt moeder Sabine. ‘Met mijn eigen kinderen wil ik dat

‘Ik kan wel eens flink chagrijnig worden als ik in de gang struikel over hun jassen en tassen’

graag anders doen. Ik vind het belangrijk dat ze kind kunnen zijn en dat ze niet te veel gebonden zijn aan strenge regels.’

Siebe: ‘Ik vind eigenlijk dat ik nog best veel moet doen. Sommige kinderen in mijn klas hebben helemaal geen vaste taken.’

Tosca: ‘Als mijn moeder me vraagt om ergens bij te helpen dan denk ik vaak: o nee, niet nu. Maar eigenlijk valt het heel erg mee hoeveel we moeten doen.’

‘Ik verschoon wel vaak uit mezelf de kattenbak’, vertelt Abel. ‘Anders stinkt het in de badkamer en dat vind ik vies.’

Sabine: ‘Volgens mij heb ik dat vandaag gedaan.’

Abel: ‘Eh, ja, maar meestal doe ik het.’

Siebe: ‘Jonas, ik heb net de helft van de vaatwasser uitgeruimd, terwijl het jouw beurt was.’

Willem (lachend en zuchtend): ‘In een

Oudste zoon Abel kan nog een paar jaar oefenen voor hij op kamers gaat.

gezin met pubers levert alles eigenlijk discussie op. Ik vraag de kinderen bijvoorbeeld wel eens om lege flessen of oud papier weg te brengen, maar dat leidt dan tot zo veel gedoe dat ik het net zo lief zelf regel. Maar ik kan wel eens flink chagrijnig worden als ik in de gang struikel over hun jassen en tassen, terwijl de afspraak is dat ze die opruimen als ze uit school komen.'

Jonas: 'Dat is niet waar!'

'Soms maken we er een punt van als de kinderen niet doen wat er van ze wordt gevraagd', zegt Sabine. 'Maar meestal zoeken we een middenweg of doen we het zelf even. Voor mij is het eigenlijk het allerbelangrijkst dat het gezellig blijft.'

MUREN SCHILDEREN

En gezellig is het zeker. De sfeer in het gezin van Sabine en Willem is warm en relaxed. Maar is het niet beter voor de ontwikkeling van kinderen om een substantiële bijdrage te leveren aan het huishouden? Laura van Laarhoven, orthopedagoog van Icare, valt het op dat de kinderen wel degelijk taken hebben,

ook al heeft Sabine daar vanuit haar eigen jeugd een minder goede herinnering aan. 'Dat is een goede keuze, want helpen in huis is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Het draagt bij aan hun zelfstandigheid en hun verantwoordelijkheidsgevoel, en vergroot daarnaast hun zelfvertrouwen: een kind merkt dat iets lukt en dat het

'Wij hoeven niet te zorgen voor onze eigen ouders'

daarmee bijdraagt aan het gezin. Het is natuurlijk wel de kunst om een goede balans te vinden, een kind moet ook tijd hebben om te spelen of om te ontspannen. Eén taak of meerdere kortdurende taken zijn prima – een beetje afhankelijk van de leeftijd van het kind en van wat je als ouders zelf belangrijk vindt. Ook wat dat betreft doen Sabine en Willem het goed.' Sabine: 'Toen we in dit huis kwamen wonen, hebben alle kinderen zelf de kleur verf voor hun slaapkamer uitgekozen. Ze hebben ook

allemaal zelf hun muren geschilderd en sowieso veel geklust in huis. Ik geef ze dus zeker verantwoordelijkheden, alleen zijn die vaak geen verplichting, maar een uitnodiging. Het grappige is dat ze dan de meeste dingen vaak gewoon gaan doen.'

Willem: 'Siebe staat best graag in de keuken. Hij heeft laatst nog een apeltaart gebakken voor mijn verjaardag. We hadden in de vakantie het plan dat iedereen een keer zou koken, maar dat is er uiteindelijk niet van gekomen.' Abel (met een lachje): 'Veel dingen lukken eigenlijk niet in dit huis.'

Of Sabine niet zou willen dat de kinderen meer doen? 'Ja het zou fijn zijn als ze een deel van de boodschappen op zich nemen. Willem en ik werken allebei en zijn best druk. En dan hebben we nog het geluk dat we niet structureel zorg hoeven te verlenen aan onze eigen ouders, burens of vrienden – in dat geval zou ik strenger moeten zijn voor de kinderen. Ik besef ook wel dat als ik écht wil dat ze boodschappen doen, we er afspraken over moeten maken en er een duidelijke boodschappenlijst moet komen.'

Siebe (r) vindt dat hij best veel moet doen.

VERWENNEN

Sabine en Willem maken zich er niet zo veel zorgen over of de kinderen wel zelfstandig genoeg opgroeien. Willem: 'Abel kan inmiddels pannenkoeken en eieren bakken, en hij heeft nog wel een paar jaar voordat hij op zichzelf gaat. Dus dat komt vast goed.' Eigenlijk zijn alle leden van het gezin redelijk tevreden over hoe het gaat. 'Participeren is belangrijk, maar verwennen ook', vindt Sabine. 'Ik heb gelukkig de mogelijkheid om parttime te werken, waardoor ik veel thuis kan zijn voor de kinderen. Ik vind het ook fijn om dingen voor ze te regelen. En de taken die ze echt moeten doen – zoals hun vuile was in de wasmand, de lichten uit en dus die vaatwasser uitrusten – daar sta ik ook op.'

ADVIES NODIG?

Bel voor opvoedingsondersteuning en informatie 088 383 20 00 of ga naar www ledenvereniging.nl/opvoedsites. Hier vindt u een overzicht van goede opvoedsites die helpen bij veelvoorkomende opvoedkwesties.

DOSSIER MEEHELPEN IN HUIS

Lees voor meer informatie het opvoed-dossier over welke taken en verantwoordelijkheden je kinderen kunt geven. www ledenvereniging.nl/opvoedingsondersteuning ????

Volgens de Italiaanse arts en pedagoog **Maria Montessori (1870-1952)**, grondlegger van het hedendaagse Montessori-onderwijs hebben kinderen een natuurlijke, noodzakelijke drang tot zelfontplooiing en is het dus belangrijk om hen te leren verantwoordelijkheid te nemen voor hun leefomgeving. Zo zou handdoeken vouwen een geschikte taak zijn voor een tweejarige, bedden opmaken voor een vijfjarige, de afwas doen voor een achtjarige. Kinderen van tien jaar en ouder zouden zelfs de badkamer kunnen schoonmaken, muren kunnen schilderen en complete maaltijden kunnen bereiden.

5 GOUDEN TIPS VAN DE ORTHOPEDAGOOG

- 1 Discussie of taken ontlopen ontstaat meestal als er geen duidelijke afspraken zijn. Wees als ouders dus helder in wat je van een kind verlangt en maak een rooster. Je kunt ervoor kiezen om het kind de taken op vaste tijdstippen te laten uitvoeren, bij oudere kinderen werkt het vaak beter om hen een deadline te geven en hen zelf te laten bepalen wanneer ze de taak doen. Daarmee geef je hen verantwoordelijkheid en het vertrouwen dat ze het zullen regelen.
- 2 Maak de opdracht zo concreet mogelijk. Dus niet: ruim je kamer op, maar: zet je boeken in de kast, doe je speelgoed in de kist en gooi je vieze kleren in de wasmand. Als iets niet lukt, neem de taak dan niet over maar leg uit hoe het kind het anders/beter kan doen.
- 3 Specifiek bij pubers geldt: luister naar hun argumenten. Als ze te moe zijn om nu hun tas op te ruimen, spreek dan begrip uit maar vertel er ook bij dat je er last van hebt. Vraag wanneer ze denken dat ze de taak wel kunnen doen en sluit een compromis.
- 4 Maak afspraken met het kind over de consequenties als een taak niet is uitgevoerd. Een kind kan daar ook zelf over meedenken. Het hoeven geen harde sancties te zijn, denk bijvoorbeeld aan een half uur korter op de iPad of tv-kijken.
- 5 Als een kind iets wel heeft gedaan, laat als ouder dan merken dat je het ziet en dat je er blij mee bent. Een kleine beloning kan soms motiverend werken, zoals extra stoeitijd (bij kleinere kinderen) of een ijsje mogen halen (bij oudere kinderen). Maar dit hoeft zeker niet altijd.